

EDITORIAL

Armado nga rebolusyon an tinuod nga solusyon

I ginbubuksas han naghahadi nga sistema an kalugaringon hini nga kadunutan ha nahitatabo yana nga reaksyunaryo nga eleksyon. Ha naglabay nga mga bulan han pangampanya para ha eleksyon ha senado, kongreso ngan mga lokal nga gubyrno, nakit-an han katawhan kun tiunan-o an eleksyon ha Pilipinas kontrolado han mga dinastiya ngan partido nga nagtataglawas ha interes han mga langyaw nga imperyalista ngan pipira ngan diri han mayoriya han katawhan.

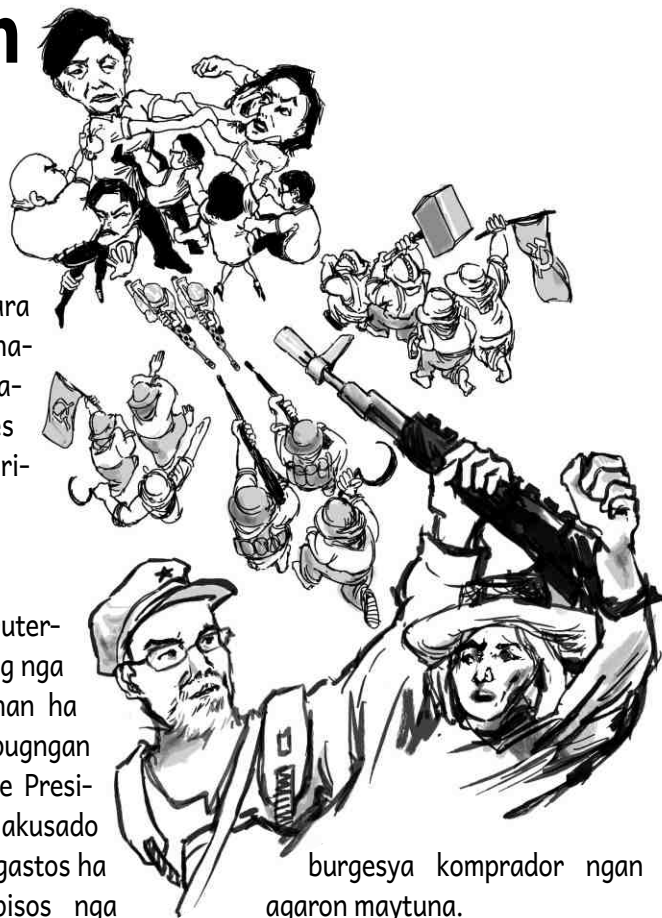
An eleksyon 2025 ginahadian han pinakadunot nga mga paksyon han naghahadi nga klase: han mga Marcos ngan Duterte, ngaduha lanong ha korapsyon, panmuypoy ngan pananalumpigos ha nasud, ngan ha pagin niyutiyo ha mga dikta han langyaw nga imperyalista. Ngaduha hira yana nagdudusu-dusoay agud makatinnan an poder ha katuyuanan nga pahiluagon an ira karikuhan ngan burokratiko nga pribilehiyo, ngan makalibre ha mga baratonon ha mga krimen nira ha katawhan.

Karuyag han barkadahan nga Marcos nga paghadian an kongreso, senado ngan mga LGU agud dugang nga mapahugot an kontrol ha poder ngan himuon an kundisyon para ha pagpahilawig ha poder han ira dinastiya lahos ha 2028. Gintagan lugway ni Marcos an pagpaprisko kan Duterte ha International Criminal Court kun diin akusado hiya ha mga krimen kontra ha katawhan ha pag-atentar nga idiskaril an mga karibal niya ha pulitika. Wala-tuo an palabas ngan gimik han rehimen Marcos agud makuha an hiluag nga suporta han katawhan. Kundi, pakyas ini nga tubuhan an grabe nga krisis han kakurian dara han waray tubtuban nga paghitaas han presyo han mga papliton, himubo nga suhol ngan kawaray han

trabaho.

Naglalanat an mga Duterte nga maisulod an sadang nga ihap han ira mga tawuhan ha Senado, prinsipal para pugngan an *impeachment* kan Vice President Sara Duterte, nga akusado ha maanomaliya nga paggastos ha gatus-gatos kamilyon pisos nga badyet han gubyrno. Agud kuhaon an simpatiya han katawhan, ginpagawas nira nga hira mga biktima han pampulitika nga pananalumpigos ni Marcos. Kundi, pakyas hira nga paraon an lab-as nga hinumduman han masa han hiluagan nga kamadarahug ngan pag-antos ha ilarum han naglabay nga rehimen, ngan tubuhan an guliat han katawhan para ha hustisya ha ngatanan nga biktima han pasista nga krimen han tirano nga hi Duterte.

Iginpakita han dominasyon han duha nga dunot nga paksyon ha eleksyon 2025 an makangaralas nga eleksyon ha ilarum han bagakolonyal ngan bagapyudal nga sistema ha Pilipinas. Paisan-isanay ini han pipira nga poderoso. Waray tinuod nga espasyo an pagpartisipar han masa nga tiniyupi ngan tinalumpigos. Ginpagawas nga demokratiko an eleksyon, bisan kun an kamatuoran, para la ini ha mga burukrata kapitalista, mga

burgesya komprador ngan agaron maytuna.

Ha naglabay nga mga bulan, naghimo hin makusog nga aringasa an pagpartisipar han mga demokratiko, progresibo ngan patriyotiko nga kandidato ngan partido ha eleksyon ha senado ngan kongreso. Gindara nira ha kampanya nga eleksyon an mga panawagan para ha makaburuhi nga suhol ngan sweldo, tinuod nga reporma ha tuna, pagpahimubo han presyo han mga papliton, libre nga serbisyo pankalibsgan ngan edukasyon, trabaho, katungod, katalwasan ngan iba pa nga hingyap han katawhan. Nagtikang an kadam-an ha ira ha ranggo han mga parag-uma ngan trabahador, mga kablaha-syudad, parupangisda, drayber ngan iba pa nga tiniyupi nga sektor.

Sukwahi dinhi an mga reaksyunaryo nga pulitiko nga nagpakabungol-bungol ha mga guliat han katawhan. Kun napostura man nga maka-masa, tubtub eleksyon la iton. Gamit an ira hilarum nga atabay han

karikuhan, gindodominaran liwat nira yana an eleksyon nga *party-list* ngan gintatangalan han espasyo an mga partido nga tinuod nga nagtataglawas ha kablas nga sektor han katinglingban.

Gatus-gatos kamilyon pisos an gastos nira para ha mga patalastas ha radyo ngan telebisyon, agud luobon an mga pader ngan poste han ira mga poster ngan manhatag hin mga bado nga may tatak han ira nawong ngan ngaran. Kadungan hini, baga mga ulaping nga nagkagawas an mga sarbey agud impluwensyahan an hunahuna han katawhan. Kalakip hini an paggamit han mga binaydan nga tagapag-impluwensiya ha *social media* agud iduso an diskusyon pabor ha interes han mga pulitiko ngan partido. Gatus-gatos kamilyon pisos an seguridad nga mabaha pa samtang tikhahirani an mismo nga adlaw han eleksyon agud ipamalit han botos.

Wala-tuo an mga kaso han panmatay ngan kamadarahug han mga nagriribalay nga pulitiko ha magkalin-lain nga parte han nasud. Kamadarahug naman han estado an gin-gagamit han mga ahente han militar, pulis ngan NTF-Elcac agud gipiton an mga progresibo nga kandidato ngan partido, ha porma han sarbeylans, pagsalawad hin hinimu-himo

nga kaso, pangaresto ngan panmrison ngan panarhug ha ira mga pwersa ngan tagasuporta.

Segurado nga utro nga gagamiton han nakalingkod ha poder an dekompyuter nga pag-ihap ha mga botos agud pumabor ha ira an magigin resulta han eleksyon. Sanglit nagtitikakusog an panawagan para ha manumano nga pag-ihap han botos nga maghahatag hin dako nga kaseguruhan nga eksakto nga naiihap an mga botos. Sugadpaman, padayon ini nga ginbabalewaray han Comelec. Gintantiya nga dako nga ihap han mga migrante nga Pilipino nga trabahador an diri makakabotos tungod ha ginhihimo nga *online voting*.

Hin-o man ha mga Marcos o mga Duterte an magdaug ha tiarabot nga eleksyon, seguridad nga padayon ngan dugang nga mapasas an kadunot han reaksyunaryo nga estado, atubangan han waray kasolbaran nga krisis han naghahadi nga sistema. Padayon ini nga magpapatuman han mga programa ngan balaud nga pabor ha interes han imperyalismo nga US, han dagko nga langyaw nga kompaniya ngan mga naghahadi nga klase, nga magdadara han dugang nga pag-antos ha katawhan. Seguridad nga matikagrabe pa an korapsyon ha pagbawi han mga burukrata kapita-

lista han gatus-gatos kamilyon nga iginpuhunan nira ha eleksyon.

Kinahanglan padayon nga padigunon an solido nga organisado nga ranggo han katawhan Pilipino ngan magpursige ha dalan han militante nga pakigbisog, labina ha pag-atubang ha dagko nga away ha tiarabot nga mga bulan ngan tuig, kalakip na an pag-abre han pagbista han Senado kasumpay ha *impeachment* ni Sara Duterte ngan pagbista kan Rodrigo Duterte ha ICC, sugadman ha natikapintas nga panginlabot militar han US ha Pilipinas ngan panulsol han gerra kontra ha China, ha pagpapakaniyutiyo ni Marcos, ha kontra-katawhan ngan pakuri nga palisiya, korapsyon, kawaray-pulos ngan pasista nga panmuypoy ngan pangatake han rehimen Marcos ha katawhan.

Ha naglabay nga mga bulan, damo kaupay na liwat an napukaw ha kadunutan han reaksyunaryo nga eleksyon ngan buwa nga demokrasya ha ilarum han naghahadi nga sistema. Iginpapakita hini ha katawhan nga tinuod gud nga rebolusyunaryo nga pagbabag-o an solusyonn ha mga pundamental nga problema han katawhan. Dirudiretso nga natikakusog ngan natikahiluag an National Democratic Front ngan ngatanan nga membro hini nga organisasyon, ngan ginhihimo an ngatanan han makakaya agud bumulig ha pagpapakusog han Bagong Hukbong Bayan ngan pagpasulong ha armado nga pakig-away.

Ha kabaryuhan, padayon nga nakakagpursige ngan nakakapakusog an BHB ha luyo han waray hunong ngan brutal nga mapanmuypoy nga gerra han rehimen Marcos. Padayon nga ginpapahilarum ngan ginpapahiluag han BHB an sumpayan hini ha masa nga parag-uma agud ipasulong an ira mga kontra-imperyalista, kontra-pasista ngan kontra-pyudal nga pakigbisog, pakusgon an ira mga panmasa nga asosasyon, ngan ilan-sar an maaakos nga mga taktikal nga opensiba. Ha giya han Partido ngan han kagiusan nga pagtutul-id, seguridad nga padayon nga hahasugon han gerra han katawhan an dalan han pag-abante. AB

Tuig LVI Ihap 9 Mayo 7, 2025 Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles. Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.	Gin-uunod Editorial: Armado nga rebolusyon an tinuod nga solusyon 1 ₱1,200 nga makaburuhi nga suhol <i>nationwide</i> 3 Kamutangan han klase nga trabahador ha ST 4 Kabankalan 7, mag-upay nga anak han Negros Island 5 Ika-52 nga anibersaryo han NDFP, iginselebrar 5 An diri nagpapapas nga suporta han masa 6 Bag-o nga kumand han AFP, pwersa han US 7 Ha dagmit nga pulong 8 Doktrina nga CVE han US, gin-gagamit han NTF-Elcac 9 Mga protesta 9 Duha nga lider-masa ha ST, ginsikmit 10
An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas	
ang.bayan@cpp.ph	

₱1,200 makaburuhi nga suhol *nationwide*, panawagan ha Mayo 1

Masobra 7,000 nga trabahador, kaupod an kabatan-unan ngan iba pa nga demokrati-ko nga sektor, an nagmartsa ngadto ha Mendiola ha Manila hadton Mayo 1, Adlaw han Pagtrabaho. Nanawagan hira nga pahitas-on an suhol ha makaburuhi nga lebel ha bug-os nga nasud. Nagkamayda hin kapareho nga mga paggios an mga trabahador ha mga syudad han Baguio, Angeles, Calamba, Naga, Cebu, Iloilo, Roxas, Bacolod, ngan Davao, ngan ha bungto han Rosario ha Cavite.

Sigon ha mga trabahador, kaa-ngayan nga pahitas-on an minimum nga suhol ha makaburuhi nga lebel nga ₱1,200 tungod ha natikahitaas nga balor han panginabuhin ngan pira kadekada na nga pagpugong ha paghitaas han suhol. Ha yana, aada ha 36% tubtub 54% an nakakarawat nga suhol han mga trabahador tanding ha ira panginanghan. Igin-insister nira nga bungkagon an mga *regional wage board* nga naghahatag hin serusensilyo nga paghitaas. Panawagan liwat nira an pagpaundang ha kontraktwalisasyon ngan pagdependa ha katungod ha unyon, kalakip an katungod ha pag-organisa ngan *collective bargaining*.

₱200 *across-the-board*

Kadungan han panawagan nga makaburuhi nga suhol, iginduso han National Wage Coalition (NWC) an pagsabalud ha ₱200 nga dugang nga suhol agud ha gilayon matagan han lugway an mga trabahador. Iginpapasulong han koalisyon an proposisyon atubangan han pira katuig nga pagkadelatar ha mga proposisyon nga dugang nga suhol ha Kongreso ngan Senado. Kun mahiduso, ini an syahan nga nasyunal nga dugang nga suhol nga ig-aagi ha balaud ha nakalabay nga 36 katuig. Ginkokomponer an NWC han 30 nga mga sentro han pagtrabaho, kalakip na an KMU.

Sugad han ginlalauman, gin-utro la ni Ferdinand Marcos an baton nga "aadman" an proposisyon nga umento. Kabaliskaran ini ha kadagmiton han pagpasar han rehimen han ehe-

kutibo nga kamanduan nga nagdugang han ₱200 ha inadlaw nga alawans ha mga sundalo ngan pulis yana nga tuig.

Diskriminasyon ha suhol ha kabaryuhan

Makaburuhi nga suhol liwat an panawagan han mga trabahador ha agrikultura ha Adlaw han Pagtrabaho. Sigon ha Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura, kun himubo na an suhol ha kasyudaran, mas himubo pa an suhol han mga trabahador ha uma ha luyo han mahinungdanon nga papel nira ha produksyon han pagkaon.

Baga hin mga "third class citizen" o himubo nga klase han mulopyo an mga trabahador ha kabaryuhan, sigon ha UMA. Ha Eastern Visayas, pananglitan, aada la ha ₱390 an suhol ha mga trabahador ha agrikultura, nga 32.5% la han makaburuhi nga suhol. Ha Negros, kun diin matatad-an an dagko nga asyenda, yukut-yukot nga mga trabahador ha uma an higot ha sistema nga pakyaw nga mas himubo pa ha igintalaan nga minimum nga suhol an ginkakarawat para ha mga trabahador ha agrikultura.

Dugang ha barato nga suhol, naatubang liwat hira ha diri-makatawo ngan delikado nga mga kundisyon han trabaho. Agsub hira mabutad ha mga delikado nga mga kemikal, grabe nga paso han adlaw ngan iba pa nga sitwasyon nga nakakarawat ha kalibsugan.

Ayat ha mga trabahador nga Pilipino

Ha pahayag han Partido Komu-

nista ng Pilipinas ha Adlaw han Pagtrabaho, gin-aghat hini an mga trabahador nga Pilipino nga magkaurusa ngan gumios agud magserbe nga madig-on nga butagtok, hiluag nga pwersa ngan pinuno ha pakigbisog han katawhan Pilipino para ha nasyunal ngan pankatilingban nga katalwasan.

Kinahanglan nira ipasulong an militante nga mga pakigbisog han unyon agud ipakig-away an makaburuhi nga suhol, ngan dependansahan an mga demokratiko nga interes ngan kaupayan han mga trabahador, sering hini. Kinahanglan nira pankatilingban ngan gamiton an welga komo armas ha ira mga pan-ekonomiya ngan pampulitika nga pakigbisog.

Sering han Partido, kinahanglan igpusisyon han mga trabahador nga Pilipino an ira ranggo ha unhan han mga pakigbisog han katawhan, kalakip an pag-ato ha korapsyon han naghahadi nga rehimen, mga pasista nga krimen, waray hunong nga paghitaas han presyo han mga papliton ngan waray wantas nga importasyon han bugas. Kinahanglan nira paaningalon an panawagan para ha tinuod nga reporma ha tuna ngan nasyunal nga industriyalisasyon ngan nasyunal nga demokrasya.

Kinahanglan liwat atuhan an Balikatan ngan mga *war games* nga panulsol han gerra han US ngan an pagpakaniyutiyo han rehimen Marcos ha iya imperyalista nga amo. Nanawagan liwat ini ha mga trabahador nga Pilipino nga ipakita an pakig-usa ha katawhan Palestino kontra ha henosidyo han Zionista nga estado han Israel. **AB**

Kamutangan han klase nga trabahador ha Southern Tagalog

Matatad-an an pinakadako nga ihap han mga trabahador nga Pilipino ha Southern Tagalog. Ha kabug-usan, 18% han bug-os nga pwersa han pagtrabaho han nasud aada ha rehiyon. Naikaduha dinhi an National Capital Region kun diin naihap ha 10.4 kamilyon an mga trabahador. Nakakonsentra ha Calabarzon an 12.1 kamilyon ha 14.2 kamilyon nga pwersa han pagtrabaho ha rehiyon.

Diri pa kaapi dinhi an diri iginko-konsidera han estado nga pwersa han pagtrabaho sugad han mga *housewife*, retirado, *out-of-school* nga kabatan-unan, naggradweyt kundi waray masudlan nga trabaho, mayda kapansanan, ngan mga waray mamiling hin trabaho ha sakob han unom kabulan. Ha pinakaurhi nga igin-gawas nga sarbey han reaksyunaryo nga estado, an "labor force participation rate" o porsyento han populasyon nga edad 15 tipaigbaw nga kaparte han pwersa han pagtrabaho, 64.8% la ha Calabarzon ngan 64.2% ha Mimaropa.

Ha mga mayda trabaho, ikatulo kaparte an ginkategoriya nga *self-employed* o nag-eempleyo ha kalugaringon. Labot hini, mayda 7% nga igin-api ha *employed* kundi waray suhol o diri ginabaydan an pagtrabaho. Kun gintig-ob an duha nga kategoriya, 35% ini han pwersa nga pagtrabaho nga may ihap nga 3.2 kamilyon ha bug-os nga rehiyon. Kun igindugang ini ha upisyal nga ihap han waray trabaho, mayda makalilinpog nga ihap nga 3.7 kamilyon nga waray pormal nga trabaho ha ranggo han 9.2 kamilyon nga pwersa han pagtrabaho ha Southern Tagalog. Dugang ha ira an aada ha 1.4 kamilyon nga trabahador nga *underemployed* o kulang ha trabaho.

Himubo nga suhol

An suhulay ngan nagsusuweldo nga trabahador ha rehiyon nakomponer ha 64% han pwersa nga pagtrabaho nga may trabaho. Aada ha pribado nga kompaniya an 4.4 kamilyon, samtang empleyado han gubyrno an 777,000.

Himubo kaupay ngan diri makaburuhi han pamilya an suhol nga iginbabayad han kapitalista ngan buruk-rata kapitalista ha mga trabahador, ha pribado man o pampubliko nga sektor. Ha Calabarzon, ₱522 la kada adlaw an minimum nga suhol hadton Mayo 2024 samtang ₱1,122 an igin-talaan nga makaburuhi nga suhol para ha 5-katawo nga pamilya kada adlaw. Ha Mimaropa, kamakaluluoy nga ₱352 kada adlaw an minimum nga suhol hadton Marso 2024, hirayo ha igin-talaan nga makaburuhi nga suhol para ha 5-katawo nga pamilya nga ₱1,213. Baga hin palisiya han reaksyunaryo nga gubyrno an diri makatawo nga kita han trabahador.

Milyun-milyon an mga trabahador kundi guti nga ihap la an organisado ha mga unyon nga prinsipal nga organisasyon nga magpapasulong han ira katungod ha makatadungan nga suhol. Ha rekord hadton 2021-2022, ha bug-os nga ihap nga 34,543 nga kompaniya ha nasud nga may pinakahimubo nga 20 nga trabahador tipaigbaw, 1,464 nga kompaniya o 4.2% la an may rehistrado nga unyon. Mas guti ini ha nahiuna nga 6.3% hadton 2018.

Terorismo an baton han rehimen ha pag-ato han klase nga trabahador

An hadto pasista nga panmuyopoy ha pag-nyon han mga trabahador ginlahusan pa han butaray nga terorismo han estado pinaagi han pagsabalaud han Anti-Terrorism Law. An reaksyunaryo nga estado an naghimo han terorismo kontra ha ordinaryo nga katawhan labina kontra ha mga trabahador, aktibista, mga tawo nga mayda makatadungan nga adbo-

kasiya ngan mga kritiko han gubyrno. Hiluagan nga gin-gagamit han mga militar, pulis ngan ahensya han estado sugad han NTF-Elcac an *Red-tagging* nga nagpupuntirya ha lider ngan aktibista nga kaapi han unyon. Pangandam ini para himuon an pagpatay, pagsikmit ngan pagpawara ha ira. Landaw nga pananglitan hini an operasyon han PNP-Calabarzon nga gintawag nga Bloody Sunday hadton Marso 7, 2021 nga nagpatay ha siyam nga lider ngan organisador kaupod an lider-trabahador nga hi Manny Asuncion. Kataliwan han pira kasemana ginpatay liwat hi Dandy Miguel nga presidente han unyon ha Fuji Electronics ha Laguna.

Hadton temprano nga parte han 2023, usa nga delegasyon han International Labour Organization (ILO) an naghimo han imbestigasyon ha kamutangan han mga unyon ngan nagpahayag han pagkundera ha dalagan han panhunahuna han reaksyunaryo nga gubyrno nga pirme iginsusumpay an unyonismo ha komunismo. Tikang 2016, 76 nga unyonista ngan organisador an nahirekord nga ginpatay han mga panseguridad nga pwersa han estado. Bisan kahuman han misyon han ILO ha nasud, upat pa nga unyonista an nahireport nga ginpatay.

Tikang ha Kalatas, Mayo 2025.

AB

Kabankalan 7, mag-upay nga anak han Negros Island

Ginsaludaran han Partido Komunista ng Pilipinas ngan Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Negros Island (Apolinario Gatmaitan Command) an pito nga Pula nga mangaraway hini nga namatay ha "overkill" nga armado nga operasyon han Armed Forces of the Philippines (AFP) hadton Abril 27 han aga ha Barangay Tapi, Kabankalan City, Negros Occidental. Namatay an Kabankalan 7 samtang nagpapatuman ha bulawanon nga buruhaton han padayon nga pagpapasulong ha armado nga pakig-away, pagpapahiluag ha base panmasa ngan agraryo nga rebolusyon ha isla.

An pito nga namartir amo hira Reniel Locsin Cellon (Ka Randy), Mary Jane Magquilat (Ka Shonie), Charity Amacan (Ka Mayang), Johnrey Mejares (Ka Jai), Glenda Tinio Mejares (Ka Glendyl), Ka Pitong, ngan Dee Supelanas (Ka Dahlia). Hi Supelanas hadto anay lider-estudyante han UP-Cebu. Tulo ha mga martir mga *senior citizen* ngan mayda medikal nga kondisyon nga hinungdan han ira kakurian nga makagios.

Hadton Abril 29, nagtirok ngan duruyog nga nagtayok han kandila an mga kabatan-unan nga Cebuano ha University of the Philippines (UP)-Cebu agud saludaran hi Supelanas. Antes nagserbe komo Pula nga mangaraway, usa nga aktibista ngan lider-estudyante hi Supelanas. Ginpamunuan niya an mga kampanya para ha edukasyon, pankatilingban nga serbisyo, demokratiko nga katungod ngan pag-ato ha tiraniya ngan pasismo.

Nagpaabot han pagduyog ha kasubo an Partido ngan BHB-Negros Island ha mga pamilya, kasangkayan ngan kasama han Kabankalan 7. "Samtang nagsusubo, gamiton niyo ini nga higayon agud dugang nga pandayon an rebolusyunaryo nga diwa, komo pamaagi han pagkab-ot han hustisya ha aton mga martir," sigon kan Ka Marco Valbuena, upisyal ha impormasyon han Partido.

Ginsukna liwat ni Valbuena an panginsulto han National Task Force-Elcac ngan AFP ha hinumduman ni Supelanas. Iginpipintar han mga pwera han estado nga hiya "biktima han manipulasyon" han Partido ngan han BHB, ha luyo han kamatuoran nga yukut-yukot nga kabatan-unan an pumartisipar ngan mapartisipar pa ha rebolusyunaryo nga kagiusan agud bag-uhon an dunot nga katilingban tungod ha ira paghigugma ha iroy nga tuna.

Samtang, nanawagan hin imbestigasyon an grupo ha tawhanon nga katungod nga Kapatid ha pagpatay ha Kabankalan 7. Ginduduso nira an imbestigasyon tungod kay natahap hira kun "tinuod gud ba nga engkwentro nga militar an nahitabo o butaray nga pagpatay." Iginpapahiusa han grupo nga waray man la bisan usa nga nakatalwas tikang ha pito nga Pula nga mangaraway.

Sering hini, labaw nga mas makusog ngan superyor an ihap ngan kusog pampabuto han AFP kontra ha nakabase nga mga Pula nga mangaraway, kundi kay-ano nga diri na la hira ginaresto? "Kay-ano waray bisan usa ha ira—o hira ngatanan—an ginaresto ngan ginsalawdan hin kaso? Agud magin mga priso pulitikal imbes nga ginpamingaw ha kadayunan?" sigon pa ha grupo. AB

Ika-52 nga anibersaryo han NDFP, iginselebrar

DARA AN MGA bandera han National Democratic Front (NDF) ngan mga alyado nga organisasyon hini, naglansar han pakilat nga rali an gatus-gatos nga kaapi han magkalain-lain nga rebolusyunaryo nga grupo ha Divisoria ha Manila hadton Abril 29 agud igselebrar an anibersaryo han NDFP. Panawagan nira: "Armado nga rebolusyon an tinuod nga solusyon!" Ginsalin-urog han NDFP an ika-52 nga anibersaryo hini hadton Abril 24.

Nagsab-ong hin mga istrimer an Christians for National Liberation (CNL) ngan Revolutionary Council of Trade Unions (RCTU) hirani ha Malacañang nga mayda panawagan han pagpapasulong han rebolusyon.

Sigon kan Elias Dipasupil, pankabug-usan nga sekretaryo han NDFP, an NDFP komo organisasyon han nagkakaurusa nga prente, para ha rebolusyunaryo nga armado nga pakig-away. "Samtang gin-kikilala an dirudilain nga porma han pakigbisog, igin-uundong han NDFP an armado nga pakig-away komo prinsipal nga porma agud mabungkag an dunot nga bagakolonyal nga bagapyudal nga sistema samtang hinay-hinay ngan dirudiretso nga ginbug-os an bag-o nga sistema ha pagpapauswag han mga organo han pampulitika nga poder ha kabaryuhan."

Gin-aghat niya an mga alyado nga organisasyon nga magpahiluag ngan magpakusog. "Ha presente nga pankalibutan ngan nasyunal nga krisis, kinahanglan gud an mga organisasyon masa para ha pakigbisog han katawhan Pilipino kontra ha pananalumpigos ngan paniniyupi ngan ha pagbug-os han katilingban nga naaangay para ha ira, nga nagseserbe ha ira mga interes," sering niya.

Nagpahayag naman hin pagbati an magkalain-lain nga organisasyon tikang ha panrehiyon tubtub nasyunal nga lebel, ngan an mga partido ha langyaw nga labnasan para ha anibersaryo han NDF. Kaupod dinhi an PKP, BHB, mga tsapter han NDF ha Southern Tagalog ngan Ilocos, NDF-Palawan, NDF-International, Liga ng Agham para sa Bayan, Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan, RCTU, Kabataang Makabayan ngan KM-Southern Tagalog, Compatriots, CNL ngan Pambansang Kapitunan ng mga Magbubukid.

Ginbati liwat an NDF han Friends of the Filipino People in Struggles (FFPS) ngan mga tsapter ngan organisasyon hini. Naghimo an FFPS hin mga aktibidad ngan katitirok ha magkalain-lain nga nasud hadton Abril 26 komo pagselebrar. Nagpaabot liwat hin pagbati an International Bureau han Partido Komunista ng Turkey (TKP-ML) ngan Cairde nga Filipínigh Committee han Anti-Imperialist Action Ireland.

An diri nagpapapas nga suporta han masa

Katsisin-o na han kadtuan han mga kasama an usa nga kalapaw o kalawid han parag-uway o nangunguha hin uway nga hi Mano Nestor (diri niya tinuod nga ngaran) ha kahilab-on han Ilagan-Divilacan Road. Aada ini ha ligid-han-dalan sanglit nagdesisyon hira nga hulaton an katunod han adlaw antes kumadto.

"Maupay nga gab-i!" kadungan an abot-ha-talinga nga hiyom an dayon nga igintapo han mga kasama ha iya. Waray pa ngani diretso nga makasakob ha kalapaw, dayon na nga pumuraok hin tangis hi Mano Nestor ngan "Kadua!" nala an iya naluwas samtang padayon pa liwat ha pagtangis. Gumawas hi Mano Nestor agud daupon an mga kasama ngan gintapo hira hin mahugot nga hangkop. "Kamaiha na niyo nga waray pumasyada. Kamaiha na namon kamo nga ginhinulat," naliipay niya nga estorya samtang ginhumana an mga kasama ha sakob han kalapaw.

Usa hi Mano Nestor ha mga nasyunal nga minoriya nga Agay ha Kadas (diri tinuod nga ngaran han lugar) nga gin-agawan han tuna ha ngaran han buwa nga reporestasyon nga Enhanced National Greening Program (ENGP). Diri na liwat hiya makagkaingin tungod ha pagdiri han DENR. Kapareho han ngatanan nga nasyunal nga minoriya nga ginhikawan han ansestral nga katunaan, waray hiya kalugaringon nga tuna sanglit panguha han uway an nagin pakabuhi nira nga mag-asawa. Bisan kun baga-karabaw ha pag-inuway, guti pa gihapon an ira ginkikita dinhi agud batunon an matag-adlaw nga panginahanglan han pamilya.

"Waray ako makag-eskoyla. Diri ako maaram magbasa, magsurat ngan mag-ihap kundi maduruto ako nga magtrabaho. Kundi bisan dugo ngan balhas na kami han akon asawa ha pang-uway, pirme pa gihap kami nga kulang ngan kasagaran alkanse tungod ha damo nga igin-iiban han boss namon (ha pag-inuway)," naghikahimakuri nga pagpasaro ni Mano Nestor ha mga kasama samtang gintatagan hira hin mapaso nga kape. "Sanglit malipayon

gud ako nga utro kamo nga nakabalik dinhi ha amon mga kasama," nakahiyom niya nga estorya.

Kumplikado an proseso han pang-uway. Labot ha damo an tunok hini ngan makuri butungon tikang ha kahoy o sak-on agud makuha hin bug-os, manu-mano pa ini nga iginlulugsong tikang ha guba. Baga mga karabaw nga nagdadanas han arado, bug-oskusog nira nga bubutungon an pira kabug-os nga uway nga nakahigot ha ira hawak o ulo tubtub makaabot ha ira mga kalapaw. Sanglit antes pa man makakuha han uway, nautang na hira agud may pamalit han pagkaon han pamilya ngan balon ha guba samtang nag-uway, dugang pa an barato nga presyuhay ha kada butok ngan "pole" han uway subay ha kadako hini. Ngan tungod kay diri maaram magbasa ngan mag-ihap, kaagsuban ginlilibo hira ha kwentahay.

Pagpubligay han hukbo ngan masa

Riko ha rebolusyunaryo nga eksperyensya ngan duruyog nga paggios an mga parag-uma ngan nasyunal nga minoriya ha baryo han Kadas. Tuig 2000, nagkamayda hin isyu ha panigaron han lugar han gin-atentaran nga palayason hira nga mga parag-uma han nagdudumara ha Community-based Forest Management. Hadto mayda ini konsesyon ha pagtotroso ha erya nga haros usa kayukot kaektarya. Han maiha nga abandonado an iya konsesyon, pumosisyon dinhi an mga dapon tikang ha Ifugao.

Ha pamumuno han Partido, nagdaug an mga parag-uma nga mahiinsister an katungod nira nga maghulad han gin-uumhan nira nga tuna. Ha proseso napauswag an ira lugar komo

usa nga ginkokonsolida nga parte han base gerilya. Mayda mga organisasyon nga nahitukod ngan mga sosyo-ekonomiko nga proyekto sugad han mga komunal nga uma ha sektor han kabataan-uman, kababayin-an, mga panglakayen o kalagsan ngan mga panday; mayda higamit ha uma ngan pagpauswag han *potable water system*; ngan iba pa nga mga proyekto para ha kaupayan han mga parag-uma ngan pagpahitaas han produksyon. Bisan kun padayon nga diri ginkikilala han reaksyunaryo nga guberno an katungod nira ha tuna tungod ha kategoriya nga *forest land* kuno ini, kabakyang an mga kasapit nga bungto duruyog nira nga inatubang ngan nahidaug an karukayaknon nga parag-uma ha lugar.

Mga proyekto nga mapanlupot han tuna

Nagtikang nga maringgal an maupay nga tinguha han mga parag-uma han sumakob an buwa nga mga programa han reaksyunaryo nga guberno nga nagpalayas ha narunapulo nga komunidad han mga nasyunal nga minoriya nga Agay, mga dapon tikang ha Ifugao ngan kasapit nga barangay. Ini an NGP ngan an paghimo han Ilagan-Divilacan Road para kuno ha ekoturismo nga magsusumpay ha sentro han Isabela ha mga bungto ha baybayon. Doble nga atake ini nga mga iskema han panlulupot han tuna ha mga minoriya nga ginhikawan han katungod ha tuna ngan pakabuhi.

Ha ilarum han hadto anay rehimen Benigno Aquino III, iginlansar ha bugos nga nasud an National Greening

Sundan ha paypay 7

Bag-o nga kumand han AFP, pwersa han US ha Pilipinas

Pagpahitaas han pangandam han US ha imperyalista nga gerra kontra ha China

Ha butnga han mga aktibidad han Balikatan hadton Mayo 1, igin-anunsyo han AFP an plano hini nga pagtukod han "Strategic Defense Command" ha sakob han presente nga tuig. Bubug-uson an bag-o nga kumand agud dumaraon kuno an gatus-gatos nga *war games* nga iginlalansar han US ha Pilipinas, kalakip na an Balikatan. Ini nga kumand ginsesering nga kukuhaon tikang ha presente nga Education, Training, and Doctrine Command han AFP nga hadto na mahugot nga nakasunod ha mga panmilitar nga doktrina han US.

Kadungan han pagbug-os han bag-o nga kumand han AFP, titikangan han US yana nga tuig an operasyon han mga bag-o nga yunit militar hini ha Pilipinas. Syahan na nga nagtikang an operasyon han Littoral Rotational Force Luzon han US nga permanente nga maduok ha norte nga parte han isla.

An pagbubug-os han AFP han Strategic Defense Command ngan pagdisponer han permanente nga LRF ha Pilipinas kaparte han ginpapintas nga pangangandam han US han gerra kontra ha China. Padayon nga ginpapintas han US an panmilitar nga tensyon giutan hini ngan han China ha tinuyo nga paghimo hin dagko nga *war games* hirani ha Taiwan, pagpupusisyon didto han mga *long-range* ngan *anti-ship missile system* nga nakapun-

tirya ha *mainland* China, ngan pagdeploy han mga tropa ngan *war ship* ha lugar nga hirani na gud ha Taiwan ngan ha gin-aagwayan nga pormasyon ha South China Sea. Dirudiretso an pagtinambak han gatus-gatos nga armas, sarakan ngan iba pa nga higamit-militar ha magkalain-lain nga lokasyon ha Pilipinas.

Protesta kontra-Balikatan

Gintapo han demonstrasyon han mga nasyunal-demokratiko nga grupo an pag-abre han Balikatan 40-25 hadton Abril 21. Ginsukna nira ini komo magastos ngan waray pulos ha mga Pilipino. Sering nira, pagtamas-tamas ini ha soberaniya han nasud.

Ha haros 3-kasemana nga Balikatan, nahirekord an presensya ngan aktibidad militar han US ngan iba pa nga

langyaw nga pwersa ha Batanes, Cagayan, Zambales, Subic Bay, Bulacan, Nueva Ecija, Aurora, Cavite, Palawan, Manila City, ngan Quezon City. Naghimo liwat hin mga pan-gerra nga manobra ha pankahanginan ngan kadagatan nga teritoryo ha Philippine Sea ngan South China Sea.

Naringgal han mga aktibidad militar han Balikatan diri la an kamurayawan ha mga komunidad, sugadman an pakabuhi han kablas nga parupangisda ngan parag-uma.

Ha Aparri, Cagayan, nag-imponer han pagdiri nga makapalawod an mga parupangisda hadton Mayo 3-4 para ha Counter Landing Live Fire. Inabot ha 15,000 nga nakarehistro nga parupangisda an naperwisyo han pagdiri.

Ha Zambales, igin-imponer liwat an pagdiri nga makapalawod hadton Abril 25-27 ha mga bungto han San Antonio, San Narciso, San Felipe, Cambangan, Botolan ngan Subic. Iginpatuman ini tikang hadton Mayo 5-6.

Bisan kun tubtub Mayo 9 la an Balikatan, mag-iiba pa an mga tropa nga Amerikano para ha kasumpay hini nga mga aktibidad. AB

Tikang ha paypay 6

Program ha syudad han Ilagan hadton 2011-2012. Dugang pa ini nga ginpahiluag ha ilarum han rehimen Duterte nga nagin E-NGP.

Makusog an pagtipa han masa nga naukoy didto. Kundi tungod ha madarahug ngan maihaan nga operasyon han 86th IB, 502 IBde ha ilarum han direktiba ngan pamumuno han 5th ID, diri naakos han masa nga parag-uma nga magpabilin. Napalayas an mga parag-uma ngan nasyunal nga minoriya nga naapektuhan han nasering nga proyekto. Ginpawas an ngatanan nga mga naukoy ha ligid han kalsada, ngan iginbutang hira ha uusa nga lugar diin bulnerable pa liwat hira nga mapalayas. An mga dayo nga rikuhanon an sinaliwan nga pumwesto ha ira daan nga puruy-a-

nan ha paghitaas han balor han tuna ha ligid han kalsada.

Tungod hini, kolektibo nga gumios an mga parag-uma, nasyunal nga minoriya ngan dapon, nga umabot ha pira kaserye han mobilisasyon, ha bulig ngan giya han mga kasama. Naglansar liwat hin mga aksyon militar an mga yunit han hukbo kalakip an pag-disarma ngan reyd. Ini nga isyu, kasumpay han hiluagan nga pagpapalayas han NGP ha mga dapon, panlulupot han mga tradisyunal nga agaron maytuna, ngan pagpapalayas han lokal nga reaksyunaryo nga guberno ha katawhan agud ighagdalan an mga buwa nga pankauswagan nga proyekto, an nagin basaranan han militante nga paggios ngan panmasa nga pakigbisog ha Kadas

ngan mga kasapit nga bungto.

Tungod ha riko nga rebolusyunaryo nga eksperyensya ha pakigbisog han mga masa han Kadas, hul-os an ira pagtapod ha hukbo ngan maram hira nga an rebolusyunaryo nga kagiusan gud la an tinuod nga nag-uundong ngan nakilala ha ira katungod ha tuna ngan pakabuhi. Sanglit bisan kun may pira kapanahon nga waray makabalik an mga kasama ha lugar, nakada pa gihapon an kapasog ngan karayhak han ira pagkarawat ha hukbo. Labot ha materyal nga suport, usa hi Mano Nestor, napulo han iba pa nga nagin prinsipal nga sararigan han mga kasama ha pagsumpay ha iba pa nga masa, ngan nagin kabakyang nira ha pagkadto ha iba pa nga mga bungto. AB

18.9 kamilyon

nga Pilipino an ginsesering nga "**functionally illiterate**" o diri nakakasantop han ira ginbabasa. Pamatuod ini nga diri maupay an kundisyon ha pag-aram ha mga eskoylahan tungod kay kulang gud an badyet ha edukasyon ngan waray suporta ha mga magturutdo.

78.7%

han pagtalapas ha mga pagsurundon han eleksyon **Red-tagging**.

Ginkuhaan: Vote Report PH (Abril 30, 2025)

₱20/KILO NGA BIGAS

gimik nga ginpangunahan ni Marcos hadton Mayo 1 agud makakabig hin dugang nga boto para ha iya mga kandidato. Gin-atras tungod kay waray nauwat.

Pope Francis

Disyembre 17, 1936 - Abril 21, 2025

88 anyos hi Pope Francis han mamatay hadton Abril 21, 2025. Ginkilala hiya han Christians for National Liberation komo maisugon nga deboto nga naghingyap nga makab-ot han katawhan ha kalibutan an hustisya.

₱3.1 kabilyon

igindungang han NEDA nga pondo para ha pagtindog han **Kaliwa Dam**, ha luyo han makusog nga pagsukna hini han mga Dumagat-Remontado, tawo ha singbahan ngan mga grupo nga maka-kalibungan.

63%

iginbagsak han koleksyon han estado tikang ha taripa ha bugas tungod ha mando han rehimen Marcos nga pahimubon ini tikang 35% ngadto 15%, samtang diri signipikante an pagluros han presyo han bugas ha merkado.

14,000

nga *rider* han kompaniya nga **Move It** an namamangpangan nga mawarayan hin trabaho kahuman igmando han LTFRB ha kompaniya nga ibanan an ihap han mga *rider* hini.

5 kaadlaw

la malastar an subsidyo para ha "₱20/kilo han bugas" kun lulupgupon hini an ngatanan nga 27 kamilyon nga ginugutom nga Pilipino; 3 kasemana naman kun 5.6 kamilyon la an magpupulos.

Doktrina nga CVE han US, gin-gagamit han NTF -Elcac

Kada mayda Pula nga mangaraway han Bagong Hukbong Bayan nga tikang ha sektor han kabatan-unan-estudyante nga namamatay ha aragway (o tuyo nga ginpapatay) han Armed Forces of the Philippines (AFP), waray iba nga ginyiyinaw-yaw an National Task Force (NTF)-Elcac kundi an panginahanglan nga puypuyon an ideya ngan panhunahuna han kabatan-unan ha mga unibersidad. Ginsesering nira nga pamaagi ini agud pugngan an pagpartisipar han mga kabatan-unan ha armado nga pakig-away o ginbabansagan hini nga "radikalisasyon" o "terrorist grooming."

Ini nga taktika han AFP ngan NTF-Elcac nagtikang ngan nakabalayan ha doktrina nga "countering violent extremism" (CVE o "pag-ato ha madarahug nga ekstremismo") han US. Ginkukunsidera nga "ekstremismo" o mga "hingpit nga ideolohiya" an anuman nga ideya nga iginkukunsidera nga "hulga" ha naghahadi nga sistema. Iginpapantahub an CVE ha pagpuypoy ha ngatanan nga porma han pagpahayag ngan pag-ato ha estado. Ginpapagawas hini nga an "ekstremismo" an nagduduso ha katawhan nga umato kalakip an lehitimo ngan makatadungan nga pag-armas han katawhan kontra ha reaksyunaryo nga naghahadi nga estado. Diri simple nga mga ideya ngan pagtuo an nagbubunga hini, sukwahi ha ginpapagawas han CVE, kundi an mismo nga kongkreto nga mga kundi-syon han pananalumpigos, paniniyupi ngan kamadarahug han estado.

An doktrina ngan programa nga CVE

Syahan nga ginpadig-on an CVE ha ilarum han administrasyon nga Obama han US hadton 2014. Gin-gagamit ini hadton panahon han kontra-Muslim nga kampanya o pagpapasamwak han Islamophobia, ngan kadungan nga gintarget an mga progresibo nga pampulitika nga aktibista. Ginpapagawas han doktrina nga an mga Muslim ngan mga aktibista "unob nga madarahug."

Gin-gagamit an CVE para ha pagpulis ngan sarbeylans ha mga lider han komunidad para *i-profile* o magbug-os han ladawan han mga indibid-

wal basar ha ira gios labina ha karukayaknon han relihiyon, tulin ngan pulitika. Katuyuanan hini nga bantayan an "radikalisasyon" han mga indibidwal nga ginsesering nga yawe agud mahingadto ha "terorismo." Gintatawag liwat ini komo "soft counterterrorism."

Waray pa man ginhimo an usa nga indibidwal, poyde na bansagan nga "terorista" an iya batasan ngan dalagan han panhunahuna. Talapas ini ha mga batakan nga tawhanon nga katungod sugad han katungod ha pribasiya, pagpapahayag, paggios, pagorganisa ngan iba pa. Nagtatanum ini hin kahadlok ngan nagbubunga hin "self surveillance" o "pagbantay ha kalugaringon" agud diri matahapan, ngan naghhibang ha mga komunidad.

Destroso han CVE ha Pilipinas

Hadton 2019, ginbug-os ngan ginpadig-on han gubyerno han Pilipinas pinaagi han Anti-Terrorism Council ilarum han Human Security Act an usa nga National Action Plan on Preventing and Countering Violent Extremism (NAP P/CVE). Nakasurat komo katuyuanan hini an pag-administrar ha mga programa nga nabaton ha pampulitika, pan-ekonomiya, pankultura, *psychosocial* ngan relihiyoso nga aspeto han "radikalisasyon" nga nahingangadto kuno ha "madarahug nga ekstremismo."

Iginbutang ini prinsipal ha pag-administrar han Department of Interior and Local Government (DILG) kabakyang an iba pa nga ahensya han gubyerno. Gintudlok han plano an

unom nga "bulnerable nga sektor" nga ginkikinahanglan sudlan agud pugngan an "radikalisasyon." Ini nga mga sektor amo an komunidad, mga priso pulitikal ngan may kaso nga "terorismo", lider-relihiyoso, unibersidad, nagamit hin *social media*, *overseas Filipino workers* ngan mga relihiyoso nga iskolar.

Napatuman hin yawe nga buruhaton an NTF-Elcac komo prinsipal nga ahensya nga koordineytor han mga programa nga iginpapatuman ha ilarum han plano. Nakapakete ini ha ginsesering nga "whole-of-nation approach," an pundasyon han kabugos han ahensya. An NTF-Elcac an nakikig-estorya ha mga klaster ngan mga panrehiyon ngan lokal nga *task force* agud ipatuman an NAP P/CVE.

Ha aktwal, nagkaporma an plano ha pagpatuman han Retooled Community Support Program (RCSP) hadton Oktubre 2019 pinaagi han usa nga memorandum han DILG agud sudlon an mga komunidad. Ha balayan gihapon han NAP P/CVE iginpapatuman an Enhanced Comprehensive Local Integration Program (E-CLIP) hadton Marso 2020 para naman targeton an "nagbalik-loob" o mga nakapriso.

Ha mga unibersidad ngan eskolahan, naghihimo an NTF-Elcac ngan mga ahensya ha seguridad han estado hin mga porum, mga *leadership*

Sundan ha paypay 10

Barikada han katawhan nga Aeta ha Mt. Pinatubo. Nagtukod hin barikada hadton Abril 18 an komunidad han Aeta ha Mt. Pinatubo Sityo Tarukgan, Barangay Santa Juliana, Capas, Tarlac agud ig-insister an katungod ha ira tuna. Pira katuig na nga diri nababaydan hin eksakto an mga katutubo han mga ahensya han estado ha turismo ngan diri liwat hira ginbuligan han NCIP. Waray kata-dungan nga gin-aresto an pira ha ira han mga pulis ngan ginkasuhan hira han kaso nga *obstruction of public passage* ngan diri otorisado nga pagsakob ha protektado nga lugar.

Balik-trabaho ha Bataan. Nahiduso han mga trabahador an pamunuan han FCF Manufacturing Corporation nga ig-balik ha trabaho an mga iginpailarum hini ha istatus nga "forced leave" (piniritay nga pamahuway) hadton Abril 19. Nanawagan an grupo ha kompaniya nga paundangon an gintatawag nga "paghataw sa gawa" ngan iba pa nga iskema han pag-istak han hinimo nga produkto tungod kay ini an nagduduso han palisiya nga *forced leave*.

Parada ha dagat kontra ha offshore wind farm ha Ilocos. Naglansar hin parada an mga parupangisda ha Pagudpud ha Ilocos Norte hadton Abril 20 agud tipahan an plano nga pagtindog han BuhaWind Offshore Windfarm ha baybayon han Pasuquin, Burgos, Bangui, ngan Pagudpud. Ha tulo katuig nga konstruksyon han *wind farm*, gindidiri nga makapalawod hirani dinhi an mga parupangisda.

Paggios kontra Prime Water ha Bulacan. Naglansar hin *noise barrage* an magkalain-lain nga grupo hadton Abril 25 agud kundenaron an palpak nga serbisyo nga tubig han Prime Water ha San Jose Del Monte City ha Bulacan. Tikang han mahitukod an *joint venture* o sosyohan han Prime Water ngan han San Jose Del Monte Water District hadton 2018, wala-tuo na an naging problema han mga residente sugad han panalagsa ngan maluya nga awas han mahugaw ngan diri poyde inumon nga tubig, ngan ura-ura kamahal han kabaraydan ha serbisyo.

Duha nga lider-masa ha Southern Tagalog, ginsikmit

NAHILISTA AN DUHA nga kaso han pagsikmit ha mga lider-masa ha Southern Tagalog ha naglabay nga duha kasemana. Labot hini, mayda liwat mga pagtalapas ha tawhanon nga katungod an mga sundalo ngan pulis ha Isabela, Quezon ngan Metro Manila.

Ha Batangas, ginsikmit han mga pwersa han estado hi Pauline Joy Banjawan, organisador han Kadamay-Southern Tagalog nga nangangampanya para ha Bayan Muna, hadton Abril 26. Duha kaadlaw kahuman han pagkawara, nasulsog hiya ha istasyon han pulis ha Santo Tomas, Batangas.

Nahibaruan nga ginsikmit hiya han 59th IB, iginpailarum ha usa kaadlaw nga tortyur antes gindara ha mga pulis. Ginkasuhan hi Banjawan han kaso nga *illegal possession of firearms and explosives*.

Ha Rizal, gindakop ngan iginpriso han mga sundalo han 80th IB an parag-uma nga hi Jonathan del Castello hadton gab-i han Abril 27 ha Tanay. Sigon ha biktima, iginpailarum hiya ha interogasyon ngan ginhadlok nga papatayon han mga sundalo. Gin-akusahan hiya nga an dara niya nga pagkaon han dakpon hiya idudul-ong niya ha Bagong Hukbong Bayan (BHB). Ginbuhian la hiya han 80th IB hadton kaagahon han Abril 28.

Istraping. Ha Isabela, ginpabuthan han mga elemento han 502nd IBde an lima nga nasyunal nga minoriya nga Ifugao samtang nangingisda hadton Abril 21 ha Sityo Sapiot, Barangay Tappa, San Mariano. Tulo ha mga sibilyan an ha gilayon talwas nga nakauli samtang an duha waray dayon masulsog. Nanmusil liwat an 86th IB ha Barangay Dicamay Dos, Jones hadton Abril 20.

Militarisasyon. Ha Quezon, diri mamenos ha 2,000 nga sundalo han 2nd ID an iginbuhos para ha focused military operation (FMO) ha upat nga barangay han Lopez tikang hadton Abril 21. Wala-tuo nga tsekpoynt an igintukod han militar ngan pulis nga nakadelatar ha pakabuhi, pag-uma ngan libre nga paggios han mga residente. Gin-aaruan hin sedula an ngatanan nga mga naagi ha tsekpoynt.

Pan-gigipit. Gin-ulang ha erport ngan gindid-an nga sumakob ha Pilipinas hadton Abril 26 hi Gordon Mutch, Amerikano nga membro han Baltimore Committee for Human Rights in the Philippines (BaltCHRP). Kinadi ha Pilipinas hi Mutch agud mag-oberbar ha eleksyon 2025 ngan makit-an an kamutangan han mga Pilipino ilarum han rehimen Marcos. Gindetiner hiya han Philippine Bureau of Immigration hin upat kaoras, antes hiya gindepport ha US tungod ha "kontra-gubyerno niya nga mga aktibidad."

Tikang ha paypay 9

training, camping, buruhaton kooperasyon ngan iba pa nga panginlabot ha mga unibersidad agud hisgutanan an "radikalisasyon."

Usa nga nawong hini an kampanya nga *Red-tagging* nga napuypoy ha kalibrihan nga magpinsar, mag-organisa, magpahayag ngan iba pa nga katungod han mga kabatan-unan. Nagkamayda liwat hin mga kaso han pagkumpiska han NTF-Elcac hin mga libro ha *library* han mga unibersidad nga sering hini nagdudurot han "radikalisasyon."

Pinakagrabe, ginpapayukbo han militar ngan NTF-Elcac an mga administrador han mga eskoylahan agud sumunod ha ira mando. Ha sugad hini nga balayan sinakob an AFP ha usa nga kasarabutan ha kooperasyon ha University of the Philippines. Ini liwat an prinsipal nga katuyuanan han NTF-Elcac han pasakbon an COCOPEA, grupo han mga pribado nga eskoylahan, komo kaparte han komite hini.

Hiluagan nga kahadlok ngan ugmad an ginhihimo han doktrina nga CVE ha kabatan-unan ngan katawhan. Tungod hini, damo an nag-aalang nga magpahayag han opinyon ha *social media* ngan magyakan para ha ira bataan nga mga katungod.

AB